

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura de Ciències Empresariales
Curs 1998-99
2n quadrimestre
Assignatura troncal
4,5 crèdits

Departament de Dret Públic
Campus de Montilivi
17071 Girona
Fax 34 (9) 72 41 8032
c.e. @

PROGRAMA DE DRET TRIBUTARI

Professor/a: Lluís Pérez

Objectius:

L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne assoleixi un grau de coneixements suficient sobre la incidència de la fiscalitat en el desenvolupament de les activitats empresarials i professionals i, especialment, de les petites i mitjanes empreses.

Amb aquesta finalitat la docència tindrà un contingut eminentment pràctic i un desplegament el més ajustat possible a una visió dinàmica de l'activitat empresarial.

Les explicacions teòriques es complementaran al llarg del curs amb supòsits pràctics resolts i comentats que es lliuraran periòdicament a mesura que es desenvolupa el programa. Així restarà garantida la seva actualització.

Programa teòric:

1a. PART

INTRODUCCIÓ.

TEMA 1. EL SISTEMA FISCAL ESPANYOL. Delimitació jurídica del concepte de tribut i la seva tipologia. Estructura i evolució històrica recent de la imposició directa i indirecta. La estructura fiscal de les Comunitats Autònomes i de les Entitats Locals.

2a. PART.

L'INICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 2. INCIDÈNCIA FISCAL DE LES FORMES JURÍDIQUES ADOPTADES PER A L'EXERCICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL. Opcions jurídiques envers la titularitat d'una activitat empresarial i les conseqüències fiscals. Residència i domicili fiscal. L'exercici de les opcions fiscals i la seva incidència a les obligacions tributàries. El Número d'Identificació Fiscal. La declaració d'inici d'activitat a efectes de l'IVA –la Declaració Censal-.

TEMA 3. L'IMPOST MUNICIPAL SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES. Concepte i estructura interna de l'impost. Procediment de determinació del deute tributari. Obligacions formals.

3a. PART.

L'EMPRESARI SOCIAL I LA IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI.

TEMA 4. LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES SOCIETATS. Concepte i determinació del benefici fiscal. Ajustaments. Despeses no deduïbles. Incentius fiscals. La problemàtica de la doble imposició. Incentius específics per les empreses de reduïda dimensió.

TEMA 5. ELS RÈGIMS ESPECIALS DE L'IMPOST SOBRE SOCIETATS. Règim fiscal de les Cooperatives i les Societats Laborals. Règims de transparència fiscal. Règim de les entitats sense finalitat de lucre. Altres règims.

4a. PART.

L'EMPRESARI INDIVIDUAL I LA IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI.

TEMA 6. LA RETRIBUCIÓ DELS FACTORS PRODUCTIUS I LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES. El concepte fiscal de renda. Esquema de liquidació de l'impost sobre la Renda de les Persones Físiques. La imposició sobre el factor treball. Retribucions exemptes, monetàries i en espècie. Règim de retenció i ingressos a compte. Finançament de l'empresa i obligacions fiscals. Efectes de l'afectació d'elements patrimonials a l'activitat empresarial.

TEMA 7. INTEGRACIÓ DEL BENEFICI EMPRESARIAL A LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES. Mètodes i procediments de determinació de la base imposable: Estimació directa -normal i simplificada- i estimació objectiva -coordinació amb els règims especials de l'IVA-. La integració dels rendiments a l'IRPF. Els règims de pagaments fraccionats. Les activitats agràries i ramaderes.

5a. PART.

L'EXERCICI DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 8. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (I). La obligació de repercussió en el tràfic "interior" de béns. Les prestacions de serveis. Base imposable i tipus impositius. La factura i els seus requisits de caràcter fiscal. L'assentament als llibres registre de les operacions realitzades. Implicacions fiscals de l'impagament de les factures, de l'anul·lació d'operacions i del errors.

TEMA 9. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (II). El tràfic intracomunitari de béns (adquisicions i lliuraments intracomunitaris). El tràfic exterior de béns (importacions i exportacions). Els serveis connexes. Obligacions formals.

TEMA 10. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (III). El procediment general de liquidació de l'IVA. Concepte i requisits de l'IVA suportat deduïble. Les regles de prorata. Adquisició i transmissió de béns d'inversió. Compensació i devolució.

TEMA 11. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (IV). Els règims especials: delimitació de l'àmbit d'aplicació. El règim simplificat. Els règims especials del comerç minorista. El règim especial de l'agricultura.

TEMA 12. ALTRES IMPOSTOS INDIRECTES. Les operacions sotmeses a impostos especials. La imposició sobre les Lletres de canvi i els documents que compleixen una funció de gir.

TEMA 13. ELS IMPOSTOS DUANERS. Els drets d'importació. Règims duaners suspensius.

6a. PART.

LA FINALITZACIÓ DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 14. Efectes fiscals de la liquidació d'una societat. La desafectació d'elements patrimonials afectes a una activitat empresarial. Operacions de concentració i escissió empresarial. La transmissió inter-vius i mortis-causa d'una empresa.

COMENTARIS AL PROGRAMA.

I. DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA.

Programa de pràctiques.

Al llarg del curs, las pràctiques (dues hores per setmana) consistiran en fer supòsits i en comentar els que s'hagin proporcionat resolts i amb antelació a l'alumne.

Desenvolupament del programa teòric i pràctic al llarg del curs.

El desenvolupament del programa teòric ocuparà una hora lectiva per cada setmana.

II. CRITERIS D'EVALUACIÓ.

1. **Proves escrites:** L'examen de l'assignatura constarà de dues parts:

A. Prova de coneixements bàsics. Resolució d'un qüestionari tipus test, de naturalesa conceptual i bàsica, sobre la integritat del programa i el seu desenvolupament en les sessions teòriques. Al llarg del curs es proporcionaran a l'alumne models de qüestionaris solucionats per que pugui tenir una orientació sobre el tipus de coneixements bàsics que se l'hi demanen. L'alumne per a superar aquesta prova, haurà de respondre correctament un mínim del 30 per cent de les qüestions plantejades. Superat l'esmentat percentatge, es tindran en compte els següents elements de valoració. La qualificació del qüestionari teòric suposarà el 40 % de la nota final de l'assignatura.

B. Supòsits pràctics. Al llarg del curs s'exposaran supòsits pràctics d'aplicació del sistema impositiu i es proporcionaran a l'alumne supòsits a resoldre personalment. La prova escrita integrarà la resolució de un nombre reduït de supòsits pràctics inspirats en aquells. La qualificació de la part pràctica de l'examen suposarà el 60 % de la nota final de l'assignatura.

III. BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA.

Al mercat espanyol no hi ha cap manual que s'ajusti estrictament al programa de l'assignatura. Si més no, es poden consultar, per exemple, els següents (última edició):

- Emilio Albi Ibañez i J.L. García Ariznavarreta. Sistema Fiscal Español. 2 vols. Edit. Ariel. Barcelona.
- Diversos autors. Manual de Impuestos Directos, Indirectos y Locales. 2 vols. Edit. CISS. Valencia.
- J.J. Ferreiro Lapatza i altres. Curso de Derecho Financiero Español (parte especial). Edit. Marcial Pons. Madrid.

Es important que l'alumne tingui contacte amb el textes legals bàsics reguladors dels tributs. A la biblioteca, es poden consultar diferents recopilacions actualitzades. Per exemple: "Código Tributario", edit. Aranzadi. Derecho Financiero y Tributario Español. Normas Básicas. Edit. Lex Nova; ...

Com a bibliografia complementària a les biblioteques de la Facultat (Econòmiques i Dret) es troben les publicacions més rellevants –llibre i revistes– sobre fiscalitat editades a Espanya i una selecció de les revistes i obres més importants publicades en anglès, francès, italià...